

ნინო სიმონიშვილი

Nino Simonishvili

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი

Ivane Javakhishvili Tbilisi State University

ჰუმანიტაჲ მეცნიერებათა ფაკულტეტი

Faculty of Humanities

ქართული უნივერსიტეტის პირველი საპატიო წევრი:

ხელოვნების ისტორიკოსი ნიკოდიმ კონდაკოვი და

საქართველო

**The First Honorary Member of the Georgian
University: Art Historian Nikodim Kondakov and
Georgia**

საკვანძო სიტყვები: *უნივერსიტეტი, ხელოვნების ისტორია,
ეხოვნული იდეოლოგია, რუსეთი, ევროპა*

Keywords: *University, Art history, National Ideology,
Russia, Europe*

1918 წლის 15 მარტით დათარიღებულ ქართული უნივერსიტეტის პროფესორთა საბჭოს ოქმის მიხედვით, ერთ-ერთ განსახილველ საკითხად წაკითხული იქნა პ. მელიქიშვილისა და ივ. ჯავახიშვილის წერილი, რომლის ავტორებიც აღნიშნავდნენ ცნობილი რუსი ხელოვნების ისტორიკოსის, ნიკოდიმ კონდაკოვის სამეცნიერო ღვაწლს ხელოვნების ისტორიასა და კონკრეტულად ქართული ხელოვნების ისტორიის შესწავლაში. წერილის ავტორებმა წინადადებით მიმართეს პროფესორთა საბჭოს, ნ. კონდაკოვი ქართული უნივერსიტეტის საპატიო წევრად აერჩიათ. საბჭოს მიერ მიღებული იქნა თანხმობა და გადაწყდა რუს მეცნიერს შეძლებისდაგვარად მალევე გაგზავნოდა ამ ფაქტის აღმნიშვნელი დიპლომი.

მიუხედავად ნ. კონდაკოვის დამსახურებისა ქართული კულტურის ძეგლების კვლევის საქმეში, ყურადღებას იქცევს ახლად დაარსებული ქართული უნივერსიტეტის პირველ საპატიო წევრად რუსი ხელოვნებათმცოდნის არჩევა. ეს ფაქტი საინტერესოა არა მხოლოდ საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის (1918-1921) პოლიტიკურ კონტექსტში, არამედ იმავე 1918 წლის დეკემბერში, ივ. ჯავახიშვილის მიერ, უნივერსიტეტში ახალგაზრდა მეცნიერის, გიორგი ჩუბინაშვილის მიწვევის მიზნით გაცემულ რეკომენდაციის კონტექსტშიც, რომელშიც ხაზგასმულია ის ფაქტი, რომ ჩუბინაშვილმა განათლება ევროპაში მიიღო და შესაბამისად, კარგად არის მომზადებული ხელოვნების ისტორიის ახლად დაარსებული კათედრის პროფესორად ასარჩევად.

როგორც ცნობილია, ქართული ეროვნული უნივერსიტეტის დაარსების მოსამზადებელ პროცესში, ივ. ჯავახიშვილი განსაკუთრებულ ყურადღებას უთმობდა დასავლეთ ევროპის სხვადასხვა უნივერსიტეტებში სასწავლებლად წასული ქართველი ახალგაზრდების მოზიდვას ამ პროცეს-

ში ჩართვის მიზნით. სწორედ ამ კონტექსტშია საყურადღებო, თუ რამ განაპირობა რუსი ხელოვნებათმცოდნის ქართული უნივერსიტეტის პირველ საპატიო წევრად არჩევა?

მოხსენებაში განხილული იქნება ის მიზეზები და საერთაშორისო კონტექსტი, რომელთაც განაპირობებს რთულ პოლიტიკურ ვითარებაში უნივერსიტეტის საბჭოს მიერ ამ გადაწყვეტილების მიღება.

According to the protocol of the Council of Professors of the Georgian University in Tiflis (March 15, 1918) signed by P. Melikishvili and Iv. Javakhishvili, the authors relaying on the scientific achievements of the famous Russian art historian Nikodim Kondakov in the study of art history and history of Georgian art in particular, proposed to elect Kondakov as an honorary member of the Georgian University. N. Kondakov was elected unanimously and a decision was made to send the diploma as soon as possible with the indication of this fact to the Russian scholar.

However, despite N. Kondakov's noted merits regarding Georgian art deserves special attention his election as the first honorary member of the newly founded Georgian University. It is interesting not only in the political context of the first Democratic Republic of Georgia (1918-1921), but also in the light of the reference letter of Iv. Javakhishvili issued in support of an invitation of a young Georgian scholar Giorgi Chubinashvili to the position of professor of art history at the university. In his letter (December. 1918) Javakhishvili especially emphasized Chubinashvili's European education and therefore, his qualification for study Georgian art.

It is well known that within the framework of the preparatory process to the establishment of the first national university, Iv. Javakhishvili paid special attention to attracting young Geor-

gians who studied in different European universities to this process. Due to this fact, it is of special interest to analyze what led to the election of Russian scholar Kondakov to the first honorary member of the university.

The paper will analyze the reasons and international context that led the Council of Professors to such a decision.